Förvaltning för utbyggd tunnelbana

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-04-16

FUT 2018-0183

Handläggare:
Camilla Ahlström

Trafiknämnden
2018-05-22, punkt 18

Upphandling av entreprenadkontrakt avseende arbetstunnlar inför utbyggnad av tunnelbana från Odenplan till Arenastaden

Ärendebeskrivning

Ärendet avser upphandling av entreprenader för genomförande av arbetstunnlar som en del i utbyggnaden av tunnelbanan till Arenastaden.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 2018-04-16

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att inleda upphandling av arbetstunnlar till ett maximalt belopp om 260 000 000 kronor.

att uppdra åt förvaltningschefen för förvaltning för utbyggd tunnelbana att genomföra upphandling av arbetstunnlar till ett maximalt belopp om 260 000 000 kronor.

att uppdra åt förvaltningschefen för förvaltning för utbyggd tunnelbana att fastställa upphandlingsdokument, fatta tilldelningsbeslut och/eller vid behov avbryta upphandling samt teckna kontrakt.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
För att möjliggöra utbyggnad av tunnelbana från Odenplan till Arenastaden behövs tre arbetstunnlar. Antalet arbetstunnlar och deras utformning har valts utifrån en sammanvägd optimering av tid och kostnad för

utbyggnaden av tunnelbanan samtidigt som hänsyn tagits till lokala förutsättningar. Arbetstunnlarna har redovisats i samrådshandlingar vid samråd för Järnvägsplanen och ansökan om miljötillstånd hos mark- och miljödomstolen.

Arbetstunnlarna kommer att utföras i tre separata entreprenader. Kontrakt för entreprenaderna kommer att upprättas enligt branschens standardavtal för utförandeentreprenader, AB04. De tre entreprenadkontrakten bedöms komma att motsvara en total uppskattad kostnad på högst 260 miljoner kronor (2017 års prisnivå).

Bakgrund
Förvaltning för utbyggd tunnelbana har i uppdrag att bygga ut tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsöverenskommelse med tillhörande tilläggsavtal, LS 2017-0389. Utbyggnad av tunnelbana till Arenastaden sker i samverkan med staten, Solna stad och Stockholms stad, vilka tillsammans med Stockholms läns landsting utgör parter i det delprojektavtal som reglerar aktuell utbyggnad och som har detaljerats i beslutat genomförandeavtal, LS 2017-0389.

För utbyggnad av tunnelbanan från Odenplan till Arenastaden kommer tre arbetstunnlar att utföras. Arbetstunnlarna kommer att användas under byggskedet för uttransport av bergmassor och intransport av personal, maskiner och material. Vid respektive arbetstunnel utförs även ett etableringsområde för arbetstunnelentreprenaden och efterföljande huvudentreprenader.

”Arbetstunnel Hagastaden” utgår från Citybanans tidigare arbetstunnel vid Norra stationsgatan och leder ner till station Hagastaden. Efter byggskedet kommer tunnelns mynning vid Norra stationsgatan att pluggas och återfyllas och marken återställas. För att åstadkomma en permanent tillfartsväg i driftskedet analyseras flera möjligheter där ett alternativ är att ansluta arbetstunneln till Citybanans befintliga servicetunnel.

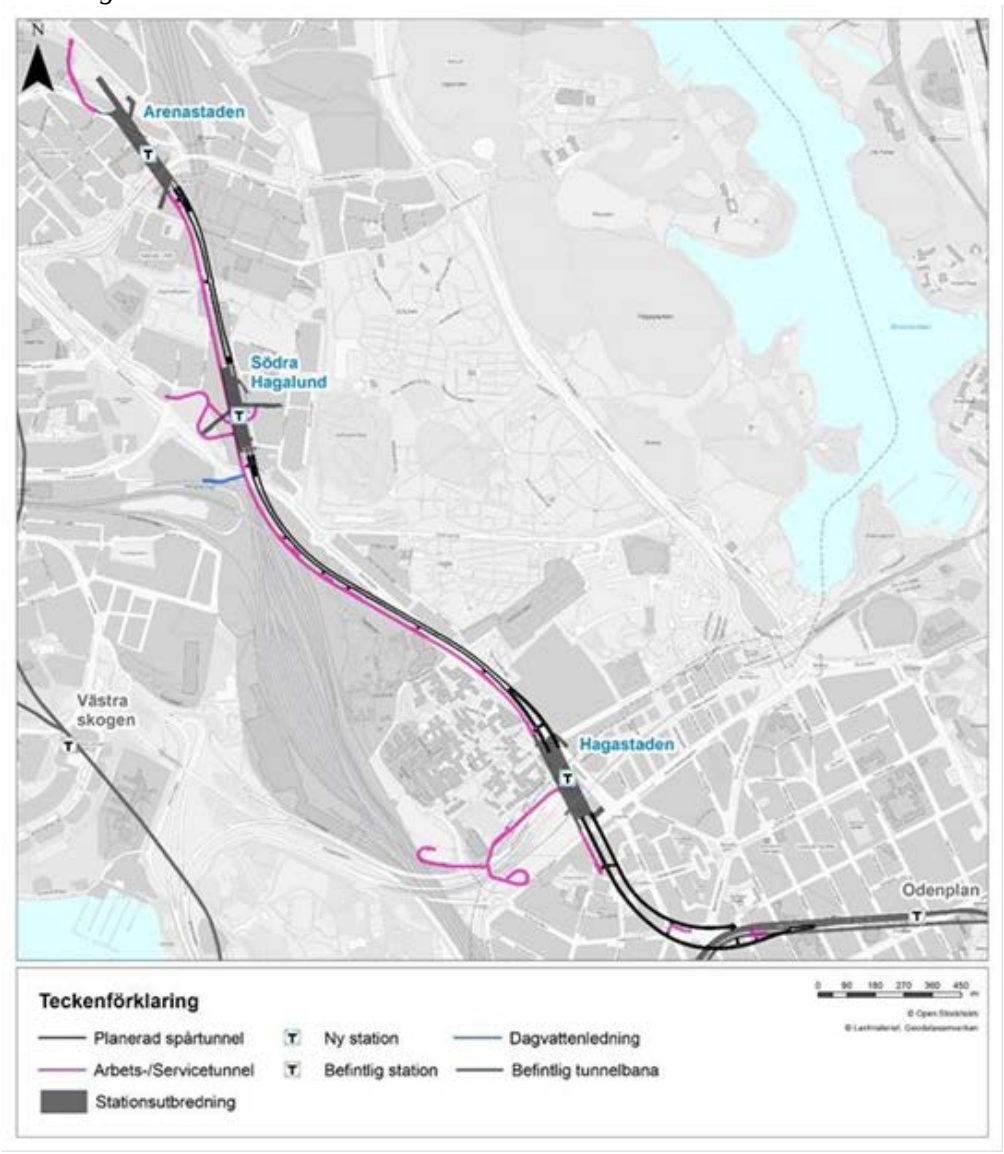
”Arbetstunnel Hagalund” är placerad nära Solnavägen och leder ner till station Hagalund. Tunnelmynningens påslag i berg beräknas ligga under Västra vägen, som stängs av för vägtrafik under byggtiden. Efter byggskedet kommer tunnelns mynning att pluggas och återfyllas och marken återställas.

”Arbetstunnel Arenastaden” är placerad vid Dalvägen i höjd med Magasinvägen och leder ner till Station Arenastaden. Arbetstunneln

kommer att permanentas i driftskedet som tillfartstunnel till tunnelbanans servicetunnel.

Det planeras för en entreprenad för respektive arbetstunnel.
Avtal förväntas tecknas efter det att miljödom erhållits och övriga nödvändiga tillstånd finns på plats, vilket beräknas ske under första halvåret 2019.

Överväganden

Ett flertal olika lägen för arbetstunnlarna har utretts. De lägen som valts bedöms sammantaget som kostnadseffektiva och tar god hänsyn till miljö, arkeologi samt Solna stads och Stockholm stads exploateringar. Samråd om lägena för arbetstunnlar har skett inom processerna för järnvägsplan och ansökan om miljötillstånd hos mark- och miljödomstolen.

Bergets nivå och kvalitet utgör normalt den största osäkerheten i bergtunnelarbeten. Som entreprenadform har förvaltningen för utbyggd tunnelbana därför valt utförandeentreprenader. Det är den normala entreprenadformen vid bergtunnelentreprenader. Det innebär att beställaren bär det ekonomiska ansvaret för bergkvalitet och därmed omfattning av injektering (tätning) och bergförstärkning (bergbult och sprutbetong) i tunneln. Därmed undviker beställaren att betala för risken för dåligt berg som entreprenören annars tar höjd för i sitt anbud. Genom att använda mängdreglerade fasta à-priser betalar beställaren för utfört arbete utifrån bergets verkliga kvalitet.

Vid upphandling av entreprenaderna kommer pris att användas som grund för tilldelning av kontrakt. Entreprenaderna upphandlas parallellt med möjlighet till kombinatorik, det vill säga möjligheten ges att lämna anbud på flera än en arbetstunnel.

Upphandlingen planeras genomföras genom förhandlat förfarande med föregående annonsering i enlighet med lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) 6 kap 1 och 4 §§.

Krav på hållbarhet, arbetsmiljö och kvalitet etcetera säkerställs genom krav i kontraktet.

Miljöaspekter har övervägts i arbetet med de miljökonsekvensbeskrivningar som tagits fram inom processerna för järnvägsplan och ansökan om miljötillstånd hos mark- och miljödomstolen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Parterna i 2013 års Stockholmsöverenskommelse träffade i januari 2014 avtal om finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län. I enlighet med överenskommelsen har därefter genomförandeavtal beslutats samt kompletterats med ett tilläggsavtal till grundöverenskommelsen. Parterna i Sverigeförhandlingen träffade i mars 2017 ett avtal om finansiering och

utbyggnad av station Hagalund, LS 2017-0389. Dessa avtal har under 2017 beslutats och godkänts hos respektive parts politiska forum.

I tilläggsavtalet regleras de finansiella ramarna som för Tunnelbana till Arenastaden inklusive station Hagalund uppgår till totalt 5,35 miljarder kronor.

De tre entreprenadkontrakten bedöms komma att motsvara en total uppskattad kostnad på högst 260 miljoner kronor (2017 års prisnivå). Grund för kostnadsbedömningen är den systemhandling som är framprojekterad.

Entreprenadarbetena innehåller ett antal tekniska osäkerheter. För bergarbeten handlar det främst om bergkvalitet och risk för sprickor. Dessa osäkerheter gör att det kan finnas behov av tilläggsbeställningar för oförutsedda arbeten. Dessa typer av ändrings-, tilläggs- och avgående arbeten (så kallade ÄTA) regleras med entreprenören i enlighet med kontrakt (baserat på AB04) och är medräknat i den uppskattade kostnaden på 260 miljoner kronor i enlighet med förslag till beslut.

Samtliga kostnader ovan finansieras inom ramen för beslutat genomförande- och tilläggsavtal som landstingsfullmäktige godkände, mars 2017, inklusive avtal om finansiering och utbyggnad av station Hagalund. Uppföljning av tilläggsavtalet sker kontinuerligt till Styrelsen som är partssammansatt.

Trafiknämnden föreslås med utgångspunkt i ovanstående att fatta beslut enligt ovan.

Mårten Frumerie
Förvaltningschef

Jörgen Niklasson
Avdelningschef norr